

Rammeaftale 2018

Det højt specialiserede socialområde og specialundervisningsområdet
Kommunerne i hovedstadsregionen og Region Hovedstaden

KKR
HOVEDSTADEN

Udviklingsstrategi 2018
Styringsaftale 2018

Indhold

s.3 Indledning

s.4 **Udviklingsstrategi
2018**

s. 5
Fokusområder

s. 6
Fælles mål

s.7 **Styringsaftale
2018**

s. 7
Nyt i Styringsaftale 2018

s. 8
Aftale om udvikling i
udgifter per dag

s.9 **Bilagliste**

s. 9
Bilag til Styringsaftale

s. 9
Bilag til Udviklings-
strategi

Indledning

Knap 1,8 mio. mennesker. Det er de børn, unge og voksne, der bor i hovedstadsregionen. En broget flok i alle aldre, med forskellige baggrunde og forskellige ressourcer.

Omkring to promille heraf får i løbet af deres liv behov for højt specialiserede tilbud på social- og undervisningsområdet, hvor der er et mellemkommunalt koordinationsbehov. Nogle af de højt specialiserede ydelser er knyttet til sygdom eller handicap, andre også i kombination med misbrug eller kriminalitet.

Det grundlæggende ved ydelser leveret på et højt specialiseret niveau er, at de baseres på højt specialiserede kompetencer, faglig viden, vidensbaserede metoder, særlig avancerede velfærdsteknologier og særlige fysiske rammer.

Kommunernes samlede ansvar for socialområdet indebærer et forsyningsansvar for højt specialiserede ydelser. Samarbejdet omkring dette forsyningsansvar sker blandt andet i regi af Rammeaftalen.

Det er kommunernes ansvar at koordinere det højt specialiserede socialområde og specialundervisningsområdet på såvel børne- og ungeområdet som voksenområdet.

Som følge heraf har kommunerne ansvaret for at udarbejde en årlig rammeaftale for det højt specialiserede social- og undervisningsområde.

Rammeaftalen består af en udviklingsstrategi og en styringsaftale.

Samarbejdet skal give merværdi

- Rammeaftalen skal indgås årligt og senest den 15. oktober.
- Rammeaftale 2018 er godkendt af alle kommuner i hovedstadsregionen og af Region Hovedstaden.
- Rammeaftale 2018 er gældende for perioden 1. januar 2018 til 31. december 2018.

Udviklingsstrategi 2018

Udviklingsstrategien tager afsæt i de tendenser, bevægelser og udfordringer, som kommunerne og Region Hovedstaden oplever omkring det højt specialiserede social- og undervisningsområde.

Kommunerne i hovedstadsregionen oplever generelt, at der er god sammenhæng mellem de højt specialiserede tilbuds udbud af pladser og ydelser og kommunernes behov herfor. Der er derfor ikke aktuelt behov for at indgå aftaler mellem kommunerne i hovedstadsregionen og/eller mellem kommunerne og Region Hovedstaden om konkrete reguleringer af tilbud eller pladser omfattet af Udviklingsstrategi 2018 (jf. bilag 1 til Udviklingsstrategi i Rammeaftale 2018).

Det højt specialiserede social- og undervisningsområde er fortsat præget af kommunernes justeringer af tilbudsviften på området, der særligt ses ved ,at længerevarende botilbud (Servicelovens § 108) omlægges til midlertidigt botilbud (Servicelovens § 107) og til almene ældre- og handicapboliger efter almenboliglovens § 105 med socialpædagogisk bistand (Servicelovens § 85). Væsentlige årsager hertil er behovet for en tilbudsvifte, der bedst muligt understøtter kommunernes fokus på indsatser i nærmiljøet og rehabiliterende indsatser ud fra recovery-tankegang med henblik på at opnå mest mulig effekt af indsatserne for at skabe mestring af eget liv.

Udviklingen inden for målgrupperne er især præget af, at kommunerne i hovedstadsregionen gennem de seneste år oplever en støt stigning i antallet inden for flere målgrupper særligt mennesker med Autisme Spektrum Forstyrrelser og ADHD og ældre mennesker med handicap, psykiske lidelser, misbrugsproblemer m.v. Disse tendenser har dannet baggrund for udvælgelsen af fokusområderne for 2018 (se side 5).

Formålet med udviklingsstrategien er:

- At sikre og styre den faglige udvikling af tilbuddene i hovedstadsregionen, så alle driftsherrer til stadighed er i stand til at tilbyde de rigtige tilbud af høj kvalitet også til små målgrupper og målgrupper med komplicerede problemer.
- At skabe synlighed og gennemskelighed om kapacitet og behov for pladser.
- At sikre koordination og udvikling af nye tilbud særligt til små målgrupper og målgrupper med komplicerede problemer, så ekspertise og ressourcer på særlige områder anvendes hensigtsmæssigt.

Fokusområder i 2018

- Børn og unge med Autisme Spektrum Forstyrrelser og ADHD.
- Ældre med handicap og psykiske lidelser og behov for sundhedsfaglige indsatser.

Med afsæt i de bevægelser og tendenser, som kommunerne oplever på det højt specialiserede social- og undervisningsområde, er der udvalgt to områder, der vil være i fokus i forbindelse med det tværgående samarbejde og koordination i 2018.

- **Børn og unge med Autisme Spektrum Forstyrrelser og ADHD** diagnosticeres i dag tidligere end førhen, og disse børn og unge har ofte et lavt funktionsniveau og andre samtidige diagnoser som angst m.v. Kommunerne oplever derfor et øget behov for autismespecifikke tilbud, og flere kommuner forventer, at de vil få behov for at udvikle nye og alternative tilbud til børn og unge inden for disse målgrupper.
- **Ældre med handicap og psykiske lidelser og behov for sundhedsfaglige indsatser.** I takt med, at mennesker med handicap, psykiske lidelser, misbrug m.v. bliver ældre stiger behovet for sundhedsfaglige indsatser i forhold til aldring og aldersrelaterede sygdomme, som kan overskygge behovet for pædagogiske indsatser. Dette stiller krav om indsatser med nye kompetencer og en højere grad af tværfaglighed end tidligere.

Fokusområderne vil blive genstand for udviklingsprojekter i 2018 på tværs af kommuner og region med henblik på at skabe grundlag for, at kommuner og region får styrket forudsætningerne for at give målgrupperne indsatser og tilbud på et højt fagligt niveau til lavest mulige omkostninger (jf. bilag 3 til Udviklingsstrategi i Rammeaftale 2018).

Fælles mål

- for det tværgående højt specialiserede socialområde og specialundervisningsområdet

I 2017-18 valgte kommunerne i hovedstadsregionen og Region Hovedstaden udarbejdelse og implementering af fælles mål for det tværgående højt specialiserede socialområde og specialundervisningsområdet som særligt tema for Udviklingsstrategien i Rammeaftalen.

De fælles mål behandles i KKR Hovedstaden, i de 29 kommuner og i Region Hovedstaden i perioden juni til oktober 2017. Når de fælles mål er politisk godkendt vil målene udgøre rammen for samarbejdet i regi af rammeaftalen i perioden 2018-2021. For at tydeliggøre dette vil målene blive integreret i Rammeaftale 2019.

De fælles mål skal styrke og fokusere det eksisterende samarbejde på tværs af kommuner og mellem kommuner og region i regi af Rammeaftalen. Ønsket er at fokusere på få områder, hvor vi yder en betydelig fælles indsats.

Formålet med de fælles mål er, at kommunerne i hovedstadsregionen og Region Hovedstaden sætter en fælles dagsorden på det tværgående højt specialiserede socialområde og specialundervisningsområdet, der understøtter kommunernes ansvar for det højt specialiserede socialområde, herunder forsyningsansvaret for de højt specialiserede indsatser.

De fælles mål og handleplanen for de indsatser, der skal iværksættes med henblik på implementering af målene kan findes på den fælleskommunale hjemmeside www.rammeaftale-h.dk.

Styringsaftale 2018

Nogle kommuner og Region Hovedstaden driver tilbud på det specialiserede social- og undervisningsområdet, som andre kommuner kan benytte til mennesker med særlige behov. Som udgangspunktet for køb og salg af pladser på disse tilbud foregår dialog mellem kommuner og driftsherrer om de konkrete forløb.

Styringsaftalen understøtter denne dialog, og er med til at lægge rammerne for kapacitets- og prisudviklingen på de sociale tilbud.

Nyt i Styringsaftale 2018

Ændringer i lovgivning og praksis giver anledning til enkelte nye elementer i Styringsaftale 2018, som har betydning for samarbejdet på området og takstberegningen for 2018:

- Præciseringer omkring principperne for anvendelse af flere takstniveauer i samme tilbud også kaldet takstdifferentiering (jf. bilag 1 til Styringsaftale i Rammeaftale 2018).
- Ændring af opsigelsesvarslet for specialundervisningstilbud og STU fra løbende plus 90 dage til løbende plus 30 dage, således at der er overensstemmelse med de øvrige tilbud (jf. bilag 1 til Styringsaftale i Rammeaftale 2018).
- Justeringer i procedure for fastsættelse og opkrævning af beboeres egenbetaling i tilbud efter Servicelovens §§ 107-108 samt Servicelovens §§ 109-110 (jf. bilag 1 og 4 til Styringsaftale i Rammeaftale 2018).

Sammen for borgerne

- Styringsaftalen er et redskab til at understøtte det kommunale samarbejde i hovedstadsregionen og samarbejdet mellem kommunerne og regionen.
- Styringsaftalen omfatter:
  1. En aftale om udviklingen i udgifter per dag i de takstbelagte tilbud.
  2. Aftaler, takstmodel og procedurer, som skal understøtte samarbejde og dialog mellem brugerkommuner og driftsherrer om de konkrete forløb ved køb og salg af pladser.

Aftale om udvikling i udgifter per dag 2018

Kommunerne i hovedstadsregionen og Region Hovedstaden har indgået en flerårig aftale, gældende for 2017 og 2018 om udviklingen i udgifter per dag i de takstbelagte tilbud på det specialiserede socialområde og specialundervisningsområdet:

- At udgifter per dag i de takstbelagte tilbud på det specialiserede socialområde og specialundervisningsområdet til og med 2018 maksimalt må stige med pris- og lønfremskrivningen minus 2 procent i forhold til pris- og lønniveauet i 2014.

Formålet med aftalen er at skabe rum og stabilitet til den nødvendige udvikling af de tværkommunale tilbud for at imødegå udviklingstendenserne på området, samtidig med at der skabes incitament til et fokus på at optimere driftsomkostningerne i en stram kommunal økonomi. Derudover tager aftalen højde for kommunernes og Region Hovedstadens eventuelle reduktioner i aftaleperioden 2014-2016.

Kommunerne i hovedstadsregionen har desuden aftalt, at der fra den nuværende aftalte vejledende norm for beregning af de indirekte omkostninger for kommunale tilbud på syv procent af de direkte omkostninger (overheadprocent), arbejdes hen imod seks procent som et gennemsnitligt mål for kommunerne under ét ved udgangen af 2017. Region Hovedstaden deltager ikke i denne aftale, da regionen beregner de indirekte omkostninger konkret.

Aftalerne er nærmere specificeret i bilag 1 til Styringsaftale i Rammeaftale 2018.

Bilagliste

-Hent bilag på webben:

www.rammeaftale-h.dk

Bilag til Styringsaftale 2018

- **Bilag 1:** Aftaler, taksmodel og procedurer på det takstbelagte område til Styringsaftale 2018.
- **Bilag 2:** Eksempel på model til beregning af enhedstakst, herunder efterregulering af over-/underskud.
- **Bilag 3:** Eksempel på model til beregning af takster samt efterregulering af over-/underskud og belægningsprocent ved anvendelse af flere takstniveauer.
- **Bilag 4:** Procedurer for fastsættelse og opkrævning af beboeres egenbetaling i tilbud efter Servicelovens §§ 107-108.
- **Bilag 5:** Hovedstadsregionens fælles visitationsaftale vedrørende kommunikationscentrene.
- **Bilag 6:** Samarbejdsmodel vedrørende de mest specialiserede tilbud.
- **Bilag 7:** Tilbud omfattet af Styringsaftale 2018 inkl. takster.

Bilag til Udviklingsstrategi 2018

- **Bilag 1:** Tilbud som følges i regi af Udviklingsstrategi 2018.
- **Bilag 2:** Udvikling i kapacitet og belægning i tilbudstyper fordelt på målgrupper i Udviklingsstrategi 2018.
- **Bilag 3:** Bagkatalog over projekter i regi af rammeaftalen.
- **Bilag 4:** Lands- og landsdelsdækkende tilbud og sikrede afdelinger – opgørelse af kapacitet og belægning samt behov og efterspørgsel.